DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: Vladimir Nazor, Virovitica
Razred: 8. razred
Vjeroučitelj: Matija Đurčević

Nastavna cjelina: Katolička Crkva i kršćanstvo u Hrvata
Nastavna tema: Pokrštenje Hrvata i ulazak u zajednicu kršćanskih naroda
Nastavna jedinica: Glagoljica i starohrvatski jezik u bogoslužju

Ključni pojmovi: Sv. Ćiril i Metoda, glagoljica

CILJ: Učenici će opisati važnost glagoljice i starohrvatskog jezika u bogoslužju

ISHODI:

Obrazovni / *kognitivni*: Učenici će dopuniti te izdvojiti točne i netočne rečenice koje objašnjavaju važnost i značaj narodnog jezika u liturgiji i događaje oko nastanka glagoljice.

Odgojni / *afektivni*: Učenici će prepoznati važnost slavljenja Boga na vlastitom jeziku te izraziti stav poštovanja prema najstarijim spomenicima vjere i kulture hrvatskog naroda. Učenici će predložiti načine kako čuvati i promicati hrvatsku kulturnu baštinu.

Djelatni / *funkcionalni ili psihomotorički*: Učenici će odgovarati na postavljena pitanja te pročitati tekstove kod izrade križaljke. Učenici će sastaviti prijedlog očuvanja i promicanja hrvatske kulturne baštine. Učenici će razvijati sposobnost uočavanja, logičkog povezivanja i zaključivanja; razvijati sposobnost razumijevanja tuđih osjećaja, situacija i problema.

Metodički sustav: kombinirani (predavačko – stvaralački sustav)

Oblici rada: individualni, frontalni
Aktivnosti učenika: molitva, prevođenje glagoljice, slušanje, razgovor, izrada križaljke, dopunjavanje rečenica, izdvajanje točnih i netočnih rečenica, odgovaranje na postavljena pitanja

Nastavne metode: meditacija, usmeno izlaganje, objašnjavanje, izvještavanje, razgovor, rad na tekstu
Nastavna sredstva: riječ učitelja, prezentacija, udžbenik,
Nastavna pomagala:ploča, kreda, računalo, LCD projektor

Korelacija: Hrvatski jezik: pismeno izražavanje
Povijest: razgovor o kulturi i povijesti na ovim prostorima, utjecaj kršćanstva na prostorima Hrvatske
Likovna kultura: sakralna umjetnost (starokršćanski spomenici na hrvatskom prostoru)

Plan ploče:

Glagoljica i starohrvatski jezik u bogoslužju

ovdje pišem GLAGOLJICA na glagoljaškom alfabetu. Zbog čega je važno da svaki narod slavi Boga na vlastitom jeziku te predložite načine kako čuvati i promicati hrvatsku kulturnu baštinu .

Pitanja za provjeru ishoda:
Dopuni i izdvoji točne i netočne rečenice koje objašnjavaju važnost i značaj narodnog jezika u liturgiji i događaje oko nastanka glagoljice.
Predloži načine kako čuvati i promicati hrvatsku kulturnu baštinu.

Izvori za pripremanje nastavnika: Nastavni plan i program katoličkog vjeronauka, udžbenik, www.nadbiskupija-split.com/katehetski/, radni listovi varaždinske biskupije
Izvori za pripremanje učenika:

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

Meditativno – molitveni početak
Motivacija
Najava teme
Obrada teme
Stvaralačko izražavanje
Sinteza
Aktualizacija
Molitveni završetak

III. TIJEK SATA

Molitveno meditativni početak
U ovome dijelu učenike vodim kroz meditaciju uz laganu glazbu u pozadini.
Saberimo se. Napustimo sve ono što nas sada može opterećivati. Brige, očekivanja drugih, strahove. Posvijesti si sada što te odvlači od molitve i predaj to Bogu. On željno očekuje da ga uključiš u svoj život. Kao bogati prosjak čeka ispred tvoga bića, tvoga duha i čeka da ga pustiš kako bi te darovao neizmjernim darovima. Promotri prirodu vani. Pogledaj kako je sve divno stvorio. Obogatio je tvoj život prekrasnim prizorima koji te opuštaju nakon teškog dana. Za sve je nas to stvorio. Za svakog pojedinog čovjeka. Zahvali Mu sada u nutrini svoga bića.

Motivacija
Na ploču pišem glagoljskim pismom pojam GLAGOLJICA, a učenici, uz pomoć glagoljaškog alfabeta kojeg projiciram pomoću projektora na platno, prevode pojam.
Uz pomoć glagoljaškog alfabeta koji vam se nalazi na platnu prevedite što piše na ploči.

Učenici prevode pojam s ploče. Nakon toga kreće najava teme.

Najava teme
Vi već znate da su svi narodi slavili misu na latinskom jeziku. Svi narodi osim nas. Danas ćemo vidjeti kako su Hrvati jedini slavili misu na narodnom jeziku i

vlastitim pismom pisali liturgijske knjige. Saznat ćemo zašto su samo oni imali takvu povlasticu te što je ona značila u njihovu crkvenom i kulturnom životu.
Učenici pišu naslov s ploče u bilježnicu.
Prepišite naslov s ploče.

Glagoljica i starohrvatski jezik u bogoslužju

Obrada teme
Uz pomoć prezentacije učenicima otkrivam sadržaj.
Knez Rastislav je imao želju da mu narod bude što bolje poučen u vjeri pa godine 862. šalje molbu bizantskom caru da mu pošalje misionare vješte slavenskom jeziku. To su bili braća Ćiril i Metod. Oni sastavljaju pismo za prepisivanje crkvenih knjiga na slavenski jezik, a to je glagoljica. Tim pismom prevode najvažnije dijelove Biblije i bogoslužne knjige. I tako započinju svoje misionarsko djelo u Moravskoj. Tom njihovom pothvatu snažno su se suprotstavili germanski svećenici koji su ih optuživali za krivovjerje. No mudri papa Hadrijan je shvatio njihovu igru. Odobrio je bogoslužje na slavenskom jeziku te postavio Metoda na čelo panonske biskupije u Sirmiju. Narodni je jezik sačuvan u bogoslužju sve do XX. stoljeća, a u bogoslužju je kod drugih slavenskih naroda uporaba narodnog jezika prestala je smrću Ćirila i Metoda. Slaveći Boga na razumljivom jeziku, Hrvati ni u jednom trenutku nisu doveli u pitanje jedinstvo Katoličke Crkve, već su odanost Crkvi svjedočili svojim jezikom i pismom. Evanđelje se tako od davnine utjelovilo u našu kulturu.

- Glagoljica postaje pismo za svakodnevnu uporabu
- Poznate glagoljaške tiskare su u Senju, Rijeci i Kosinju
- Prva tiskana knjiga je Misal po zakonu rimskog dvora (1483.)

Spomenici koji svjedoče o hrvatskoj kulturnoj baštini:

- Plominski natpis
- Valunska ploča
- Bašćanska ploča

Učenici pokušavaju pročitati na slajdu prijevod na starohrvatski jezik kako bi vidjeli kako zvuči starohrvatski jezik. Nakon toga sljedeći slajd pokazuje prijevod na standardni hrvatski. U ovome dijelu učenicima pokušavam probuditi osjećaj poštovanja prema hrvatskoj kulturnoj baštini.

Stvaralačko izražavanje
Učenici će imati zadatak napraviti križaljku s rješenjem GLAGOLJICA. Križaljku trebaju napraviti s pojmovima iz naslova"Glagoljica i starohrvatski jezik u bogoslužju", „Sveta braća Ćiril i Metod", „Važnost glagoljice"i „Preteče novih vremena" sa stranica 84, 85 i 86. Pojmovi u križaljci moraju imati svoja pitanja.
Vaš zadatak je da pomoću
naslova na stranicama 84., 85. i 86. napravite križaljku s rješenjem GLAGOLJICA.
Na ploču pravim početak križaljke koju učenici u svojim bilježnicama završavaju.

G
L
A
G
O
LJ
I
C
A

Par učenika izlaže svoje zadatke.

Sinteza
Učenici usmeno pomoću 15., 16. i 17. slajda završavaju i nadopunjuju ponuđene rečenice.

Aktualizacija
Učenici u bilježnicu odgovaraju na pitanje, a pitanje pišem na ploču.
Napišite u bilježnicu odgovor zbog čega je važno da svaki narod slavi Boga na vlastitom jeziku te predložite načine kako čuvati i promicati hrvatsku kulturnu baštinu .
Par učenika čitasvoje odgovore i prijedloge.

Molitveni završetak
Uz slajd sat završavamo s Oče naš na starohrvatskom jeziku.
Otče naš
iže jesi na nebesih
sveti se ime Tvoje.
Pridi cesarstvo Tvoje
budi volja Tvojajako na nebu i na zemlji.
Hlib naš vsedanji daj nam ga danasi
otpusti nam dlgi našejakože
i mi otpuščaem dlžnikom našim.
I ne vavedi nas v napastna
izbavi nas od neprijazni.

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI